

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 08.120.22
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Василюк Валерія Миколаївна, 1987 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила в 2011 році Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара і здобула кваліфікацію спеціаліста за спеціальністю «Міжнародні відносини», професійна кваліфікація – політолог-міжнародник, перекладач.

Працює викладачем англійської мови Дніпровської гімназії №118 Дніпровської міської ради. Виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Професійна освіта».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля» від «26» квітня 2024 року № 163-ОД, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – Лаврентьєвої Олени Олександрівни, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»;

Рецензента – Олійник Ірини Вікторівни, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»;

Офіційних опонентів:

– Сущенко Лариси Олександрівни, доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри дошкільної та початкової освіти Запорізького національного університету;

– Князян Маріанни Олексіївни, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри французької філології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

– Амеліної Світлани Миколаївни, доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри іноземної філології і перекладу Національного університету біоресурсів і природокористування України,

на засіданні «20» червня 2024 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта **Василюк Валерії Миколаївні** на підставі публічного захисту дисертації «**Формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів засобами проєктного навчання**» за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Дисертацію виконано у ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», м. Дніпро.

Науковий керівник – **Лебідь Ольга Валеріївна**, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля».

Дисертація є завершеною науковою працею, виконаною особисто здобувачем у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові наукові положення та висновки, сукупність яких кваліфікується як вагомий внесок у розвиток професійної освіти України. Результати дисертаційного дослідження свідчать про виконання конкретного актуального для професійної освіти наукового завдання, а саме: формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів засобами проєктного навчання шляхом теоретичного обґрунтування й експериментальної перевірки педагогічних умов формування

дослідницької компетентності майбутніх перекладачів засобами проектного навчання. Основні результати дисертаційної роботи одержано автором самостійно.

Текст роботи є оригінальним, порушень академічної доброчесності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації й фальсифікації) не було виявлено. На цій підставі дисертаційну роботу визнаємо самостійно виконаним науковим дослідженням, а всі ідеї та наукові положення, викладені автором, отримані ним особисто.

Результати аналізу публікацій дисертанта засвідчив їх відповідність вимогам до оприлюднення результатів дослідження.

Основні наукові положення, висновки і результати дисертаційної роботи опубліковано в 11 наукових працях, з них: 4 статті у провідних наукових фахових виданнях України (3 з них – одноосібні), внесених до міжнародних наукометричних баз, 1 стаття у співавторстві в журналі, який входить до наукометричної бази Web of Science, 6 тез доповідей у збірниках матеріалів міжнародних та всеукраїнських конференцій, у тому числі:

1. Василюк В. Системно-діяльнісний підхід до формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів засобами проектного навчання. Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Педагогіка і психологія, 2022. № 1 (23). С. 102–108. DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-12.

2. Bilytska V., Krysalo O., Vasyliuk V., Teleshun K., Rudenko M. Application of the research approach to teaching future translators in higher educational institutions. The Journal for Educators, Teachers and Trainers, 2022. Vol. 13. Issue 5. Pp. 248–258. URL: <https://jett.labosfor.com/index.php/jett/article/view/1013/678> (Web of Science).

3. Василюк В. Формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів: міжнародний досвід. Вісник науки і освіти, 2023. Вип. 12 (18). С. 304–314. DOI: 10.52058/2786-6165-2023-12(18)-304-314.

Особистий внесок у роботах, опублікованих у співавторстві, полягає в розкритті особливостей напрямів проведення досліджень закордонних науковців у сфері перекладу, обґрунтуванні сутності дослідницького підходу.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради й присутні на захисті фахівці та висловили зауваження:

Лаврентьєва Олена Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», м. Дніпро, **без зауважень**.

Актуальність дисертації є незаперечною і підтверджується тим, що робота виконана відповідно до напрямів досліджень науково-дослідної лабораторії інноваційних методів навчання та кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи ВНЗ «Університету імені Альфреда Нобеля» за темами: «Теоретичні та методичні засади моделювання компетентнісної професійної освіти у контексті євроінтеграції» (державний реєстраційний номер 0117U000784) і «Теоретико-методологічні засади професійного становлення фахівця в інноваційному соціокультурному просторі» (державний реєстраційний номер 0122U200059).

Дисертація Василюк Валерії Миколаївни «Формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів засобами проектного навчання» є оригінальною, цілісною, самостійно завершеною науковою працею. Усі

положення дисертації науково обґрунтовані, розв'язують конкретне актуальне для професійної освіти наукове завдання, мають характер наукової новизни, а достовірність і вірогідність висновків забезпечені під час дослідження.

Автором уперше на підставі критичного аналізу наукової літератури обґрунтовано сутність поняття «дослідницька компетентність майбутніх перекладачів», виявлено його компонентну структуру.

Цінним є те, що дисертанткою розроблено, теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено педагогічні умови формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів засобами проектного навчання (виконання дослідницьких домашніх проектів під час вивчення дисциплін циклу професійної підготовки; використання проектних завдань дослідницького характеру у процесі безпосереднього викладу лекційних і практичних занять; застосування методу проектів в умовах реалізації форм наукової діяльності студентів у вільний від навчання час).

Дисертаційна робота Василюк Валерії Миколаївни «Формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів засобами проектного навчання» відповідає вимогам до оформлення дисертацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 №40 (зі змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України № 759 від 31.05.2019 р.); п. 10 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 № 167, Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами, внесеними відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21 березня 2022 року № 341), а її автор, Василюк Валерія Миколаївна, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), 01 Освіта/Педагогіка.

Сущенко Лариса Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри дошкільної та початкової освіти Запорізького національного університету, **зауваження:**

1. Попри незаперечну цінність роботи, на нашу думку, не зовсім коректним видається формулювання практичного значення дисертаційного дослідження, у якому акцентовано саме на перспективах і можливостях упровадження результатів. Краще було б першочергово констатувати, що розроблено й упроваджено конкретно здобувачкою з деталізацією цих новацій та особливостей.

2. Подання матеріалу в дисертації та його аргументація значно виграли б, якби В. М. Василюк обґрунтувала й охарактеризувала передумови та доцільність розроблення авторської концепції дослідження (с. 80).

3. Підтримуючи в цілому авторський підхід до організації дослідження, зазначимо, що, на наш погляд, не зовсім вдало було виділено рівні сформованості дослідницької компетентності майбутніх перекладачів (творчий, достатній, фрагментарний). У педагогіці, як правило, з метою отримання вірогідних результатів статистичне групування відповідно до одержаних експериментальних даних здійснюється таким чином, щоб до кожного розряду увійшло 20-25% значень вимірюваної ознаки. З цього логічно випливає, що рівнів досліджуваного феномену мало б бути, як мінімум, чотири.

3. Здобувачка надзвичайно ґрунтовно описала експериментальну роботу і представила її результати. Проте, на наш погляд, доцільно було б частину розрахунків, а також таблиць і рисунків перенести у додатки.

4. У висновках, окреслюючи перспективні напрями подальших наукових пошуків, варто було б конкретизувати, які саме питання науково-методичного забезпечення процесу формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів потребують додаткового вивчення.

Олійник Ірина Вікторівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», **зауваження:**

1. Третьою педагогічною умовою дисертантка визначає застосування методу проєктів в умовах реалізації форм наукової діяльності студентів у вільний від навчання час, що передбачає участь майбутніх перекладачів у засіданні студентського науково-дослідного гуртка «Основи дослідницької діяльності перекладача». На наш погляд робота безумовно мала би більшу науково-практичну цінність, якщо до змісту додатків було б включено більш розширений опис роботи даного гуртка та акцентовано на його ефективності.

2. Поважаючи логіку наукової розвідки здобувачки щодо окреслення в підрозділах 1.1 та 1.2 сутності ключового поняття дослідження та узагальнення результатів вивчення світової практики з формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів, зазначимо, що, робота значно б виграла, якщо б авторка при використанні першоджерел не тільки робила посилання на праці науковців, але й надавала власні пояснення, уточнення, зауваження, що базуються на критичному осмисленні наукових підходів, тлумачень, висновків із досліджуваної проблеми.

3. Визначаючи методологічні підходи у контексті формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів засобами проєктного навчання авторка залишає поза увагою синергетичний підхід. Уважаємо, що в межах цього підходу формування дослідницької компетентності майбутніх перекладачів засобами проєктного навчання можна інтерпретувати з погляду самоорганізації, а значить цілеспрямованого використання студентами власних резервів, необхідних для ефективної дослідницької діяльності.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Василюк Валерії Миколаївні** ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Олена Лаврентьєва

20.06.2024 р.